

CSIKI LAPOK

Felelős kiadó: Özv. Vákár Lajosné	Előfizetési ár:			Nyilvántartási díj soronként 1 Pengő. Kéziratokat nem adunk vissza. Hirdetési díjakat a legolcsóbban számítjuk. Kiadóhivatal: Csikszerecska, Apafi Mihály-utca 15. sz.	Felelős szerkesztő: vitész Részegh Győző
	Egész évre Pengő 10.— Félévre Pengő 5.—	Negyedévre Pengő 2.50 Példányonkénti ára 16 fillér	Külföldre egy évre 20 Pengő. Megjelenik minden vasárnap.		

MAGYAROK!

Minden idők legnagyobb háborujának az utolsó rohama előtt állunk. Ugy néz ki, hogy a harcok dőntésre készülődnek a küzdő felek. A felderítések pontosan megállapítják, hogy keleten az oroszok nagy felvonulásban vannak. Az angol szigeten pedig a partraszállásra készülő csapatok nagy tömegeit helyezték készenlétebe.

A háboru az ötödik esztendejében kifejlődéshez közeledik. Nekünk magyaroknak is elérkezett a cselekvés ideje. Egész belső életünknek az átformálásával minden erőnköt csatasorba állítjuk, hogy nemzeti multunkhoz, ősi dicsőségünkhöz hiven vegyünk részt Európának ebben a jövőjéért folyó háborujában.

Minden magyar ember érsi, hogy megmozdult a föld. Aszerint ahogy ez a gigászi küzdelem földünkhöz közeledik eláll a lelegzetünk a háborusgépezet méreteitől. Felültesen is láthatjuk, hogy szövetségeseink oldalán a legtökéletesebb felkészültségben várhatjuk a háboru döntő eseményeit.

Nekünk csak a lelki egységünket kell megőriznünk s akkor nincs mitől féljünk. Ezért szólunk minden magyarhoz a testvéri szeretet hangján. A mostani idők nem alkalmasok semmiféle elvi, vagy világnézeti vitának a gőngyölítésére. Háboru van. Ilyennek helye nincs. Ma minden magyar ember teljesíti a felülről kapott parancsot. Azt maradék nélkül elvégzi. Ez azon a helyen ahová a sorsa rendelte bizakodó hittel építi a jövőt. Nem fondorkodik a másik magyarral szemben, nem gáncoskodik, hanem szeretettel készen fogja a másikat és a testvéri szeretet közösségével meneltünk előre.

Soha nagyobb szükség nem volt az egységes nemzeti hitre, mint éppen ma. Emlékezzünk csak a mult világháborúra. Pontosán az utolsó percekben borultunk fel. Akkor, amikor egy hajszálnival több türelem és öntudatosabb kitartás meghosta volna a győzelem gyümölcsét. De mert az idegen bomlasztás elvette esszünket megbűnhödtünk.

Ennek ma nem szabad megtörténnie. Minden magyar embernek hinnie kell egyik a másikában. A közös nemzeti cél érdekében és sikerében meg kell békülnie minden magyar léleknek. Mert ma minden belső erőt a közös külső ellenség leküzdésére kell összpontosítani. Kár elpazarolni egy csöppnyit is haszontalan meddő vitáknak és gyűlölködéseknek a folytatására.

Sok jóakaratu tanács elhangzott már idáig is ennek a gondolatnak gyakorlatoztatására. Nem sok eredménnyel. A magyar élet belső frontja most fiatalos lendülettel cselekszik. Így is kell, nem lehet itt sokat imádkosni senkinek. Vége kell szakadjon a jó békeidők alkotmányos játékosadásának.

Vagy megéri minden magyar az idők követelménye szerint való engedelmességet, fegyelmet, áldozatosságot élettel és vagyonnal, vagy pedig a legrövidebb kimélettenséggel kényszeríteni kell arra.

Ezt parancsolja az idő és hisszük, hogy magyar emberek ma csak így gondolkoznak.

Tiszta helyzet — egyetlen cél!

Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy sok páncélos, gránátos, gyalogos, sőt lovas roham parancsnak kiadását hallottam, melynek végrehajtását szememmel láttam. A parancsnok gondosan vigyázott arra, hogy mindenki és minden a helyére kerüljön, mert a jóelőre, hajszálpontosan kidolgozott terv végrehajtásába hibának nem szabadott becsuszni. A tökéletes végrehajtás biztosította a sikert. Másodpercrei pontossággal kezdődtek a romboló, a pergő és a zárótűz... Senkinek nem jutott eszébe, hogy ezt másképpen is lehetne csinálni. Pedig — jól tudják, akik háboruba jártak — azt hiszi az ember, hogy ég-föld egybeszakad, megsemmisülés előtt áll a világ, amikor tűzbe, füstbe, acélba öltözik a táj.

Ebben a földet rengető, minden idegészálát megfeszítő pokolban hangzik el az első vonalban az ellenséges állások, védelmi vonalak birtokbavételére szóló parancs. S a katona, a magyar honvéd, nemzetünk büszkesége szemrebbetés nélkül ugrik, lendül előre. Itt nincs gondolkodás, nincs fontolgatás, nincs „ha” és „de”... Itt csak parancsteljesítés létezik. A megfeszült idegek, az agy összes sejtjei, minden izom és akarat az ellenség gyors megsemmisítésére törekszik... Nem akadt még ember a világon, aki a maga tökéletességében papírra tudott volna vetni egy rohamot. Részletképeket olvashattunk a legjobb íróktól, láthattunk a legkiválóbb festőművészek-től, rajsolóktól, helyszínen készült fénykép és filmfelvételek nyomán, de az összesről, az egészről, csak a résztvevő alkothat fogalmat...

A városi gyalogjárón tisztán felöltözött, hófehér ágyban nagyszerűen kipihent, rendszeresen táplálkozó, szakadatlanul beszélő, locsogó, ujjab és ujjab „eszméket”, „fel fogásokat” tisztázó ember vajon eltudja-e és hogy tudja elképzelni annak a honvédnek a lelkiállapotát, akinek a fent — igen-igen halványan — vázolt körülmények között kiadott parancsot végre kell hajtania?! Vajon, hogy lehet előbbre jutni ebben a pokolban?! Milyen áldozatot vállal és hoz az örök magyar szellemet képviselő és győzelemre segítő katona? Tisztában van-e azaz: mi történik, hogy végződik az a támadás, melynek parancsát, kiadás után, a készenléti helyeken meg hányják-vetnék a katonák?! A kérdés felvetésére annak is nevetésre husódik a szája, aki sohasem volt s tán nem is lehet katona. Mert min-

denki tudja s aki szemelől tévesztette ezekben az időkben jól jegyezze meg: a katona nem bíralja, nem vitatja, nem latolgatja a parancsot — hanem végrehajtja! Végrehajtja úgy, ahogy kapja, mert ettől függ a siker.

Pillanatig se tévesse senki szem elől: háboruban vagyunk. A világ legkomolyabb, legnagyobb és legborzalmasabb háborujában. Harctéren küzdő honvédeinket az otthon biztonsága, a család, a gyermek, a haza élete viszi, lendíti ellenálihatalian rohamokra... Ütközetekben, támadások fűtten-gere közepette mindegy gyermekeim arca jelent meg a füst és tűz-tenger fölött. Ezzel így volt, van és lesz minden honvéd. És a kép vonz, huz, köteleesség teljesítésre sarkal, mert minden gondolkosó tudja hátunk mögött recsegve, ropogva égne a hidak. Nekünk nincs hátra, csak előre! Helyzetünket megszabtuk. Célunk egy: a győzelem! Hol van itt vitának helye kint és bent? Mi és miért kell vitáznunk? Milyen helyzeteket kell tisztázni?

Kár tehát fölösleges szótszaporitgatni, eszméket, elveket, felfogásokat tisztázni, mert ezekben az időkben, amikor a lét, vagy nemlét kérdése forog kockán — minden magyarnak tudnia kell a köteleességét és helyzetét s aki nem tudja az nem is volt s ezekben az időkben még kevésbé lesz magyar.

Különösen áll ez székelyföldi viszonylatban, hisz nekünk volt alkalmunk 22 esztendő alatt megtanulni, hogy mindenért meg kell küzdeni, meg kell verekedni. Mi már számtalanszor megmosolyogtuk a széplelkűket, akik „békés revízió” és más nemzetpunitó szölamoknak ültek fel s szentül hitték: szépszavakkal, beszédekkel el tudnak és el fognak intézni mindent. Itt, a Keleti Kárpátok és Hargita sok szenvedést és nyomoruságot látott bércei alatt mindannyian tisztában vagyunk azszal, hogy sorsunk, jövőnk kialakításáért kemény, elszánt küzdelmet kell vívnunk s azt meg is kell nyernünk.

S mert ez így van tekintse mindenki katonának magát, ahogy őseink is azok voltak minden időkben és nem volt baj a gyepük körül... Csöndesedjek el a szavak birodalma. Tartson lelkiismereti vizsgálatot mindenki, csináljon számvetést s astán dolgozzék s ha kell harcoljon úgy, mintha egyedül és kizárólag rajta fordulna meg a haza sorsa. Ne akarjon senki kivétel lenni, hanem hivatástudattal vállalja a feladatát s fegyelmezetten hajtsa végre a parancsot. Ne téveszzük szemelől az igazságot: nem volt, nincs és nem lesz a világnak olyan hadvezére, aki szépnyelvű emberekkel háborut nyert volna! De katonákkal, helyzet-tel tisztában lévő, elszánt férfakkal igen. S most, ha valamikor — ilyenekre van szüksége a hasának. Azokra, akik nem pislognak, kaosingatnak, figyelnek a mis-

kolei kocsonyából nemerre, hanem egy-emberként állnak gátra s a legfergetegesebb, legborzalmasabb poklokban keresztl is megtámadják és megsemmisítik az ellenséget s ezzel tisztássák a nemzet és az ország sorsát.

Esen az egyetlen uton kell felsorakoznia, elindulnia minden magyarnak. Az uton, melynek végén egyetlen szó áll: győzelem! S amit el kell érünk. Nincs válogatás, nincs latogatás. Az egyetlen ut megtétele, a győzelem elérése után újból jöhetnek a szavak, „tisztásodhatnak“ az emberek. Ebben azonban azok is teljes létszámban vehetnek majd részt, akik az uton előjártak s akik igazán tudják értékelni, hogy mit jelent a legszegényesebb reggeli is terített asztal mellett.

Ferenc Gyárfás.

Nemzetnevelés.

Minden igaz magyar törekvése csak egy lehet: nemzetünket átmenteni a jövő századokba, sőt, évezredekbe. Hisz a nemzet épolyan élő valóság, mint az egyén, az ember. A különbség a kettő között az egyén csak egy ember; a nemzet hatalmasabb, erősebb valóság ennél: több, sok ember vér-, lélek- és sorsközössége. Az egyén sohasem tud egyedül létfenntartásáért küzdeni. Segítőtársat, jóbarátot, feleséget, férjet választ magának és „több erő együtt többet győz“ elve szerint él kisebb-nagyobb közösségekben: a családban, egyesületekben stb. A nemzet — ha számos tagja van — egymagában is képes létfenntartását biztosítani. Minél kisebb egy nemzet, annál több segítőtársra, barátokra szorul. Ezek a azomszédok.

Minden nemzet tehát egy-egy különálló élő valóság, amelynek Isten-adta jogai és történelemalkotta biztosítékai vannak egy-egy terület birtoklására. E nélkül létfenntartása lehetetlen. Valamint egy család sem gazolhat bele egy másik család létfenntartási lehetőségeibe, úgy egy nemzet sem repesztheti szét, örölheti meg — ezen a területen jelenlétével — egy másik nemzet legközevlebbi valóságát: vér-, lélek- és sorsközösségét. Ez halálát jelentené.

Ez Isten gondolata! Ezért zárta mindegyik élő valóságot — nemzetet — egy-egy határ köré. Az egyik határt Kárpátoknak, a másikat Dunának stb. nevezik. Létfenntartásukhoz szükséges javaikat elkerítette, amelyekből egyik a másiktól egyezményes alapon csak venni lehet, de lopni nem! Ez a nemzetek életakarásának legszentebb törvénye, védőbástyája, igazolása!

Mindezekből következik, hogy a nemzetgyilkosság éppen olyan bűn, mint az embergyilkosság! A bűn pedig csak szenvedést okozhat, mind az egyénnek, mind a nemzetnek. A szenvedésben az egyén gyűlölködő, assott, acsarkodó csontvázzá változik, akárcsak az álmokörben, maláriában szenvedő szervezet. A nemzetből pedig szétmorsszólódik a fajszereket, kilagozódik az életerő s így lesz a szenvedés halálhozó kórság. A megpróbáltatások megednek az embert és nemzetet is, de a hosszas szenvedés csak boldogtalanságot, halált okozhat.

Ezért mind az ember, mind a nemzet megmaradása megköveteli a betegség okozó c-írak megölését: az egyéni és nemzeti bűnök kiirtását. A bűnök gyökere pedig mindig csak kettő lehet: a tudatlanság és az önzés. Ennek a két gyomnak, fagyöngynek, kórokozónak irtása a nemzet minden egyes tagjából és ellengyógyszerült — tudás és önzetlenség — növelése, ápolása: maga a nemzetnevelés. Ez a nevelés nehéz, tervezerült munka. Semmiképen sem szóvirágok hangoztatása, ékes előadások tartása. Nem. Hanem rendszeres, öntudatos családszólása — s ha nem lehet másképpen — kényyszerítés önmagunknak és másoknak, hogy minél többet tudjunk, tanuljunk és minél többet segítsünk másokon, hogy ezáltal a nemzetünk szekerét is előbbrevihessük.

Igy a nevelés nem egyéb, mint mindnyájunknak az a törekvése, hogy gyermekeinkből testileg-lelkileg egészséges, boldog embereket, magyar állampolgárokat alakítsunk. A nemzetnevelés összetett szó. Nemzet és nevelés. Tehát a nemzetnevelés az a törvszerű munka, amelynek segítségével a nemzet minden egyes tagját testileg-lelkileg egészséges, boldoggá akarjuk tenni a tudás és az önzetlenség segítségével. Ebben

az értelemben csak akkor beszélgethetünk jól nevelt nemzetéről, amikor annak túnyomó része nem tudatlan, önző, amely halmozásával, mások munkájának kizsárolásával nemcsak fajtestvéreinek okoz szenvedést, hanem az egész nemzet sírját is megáthassa. Akkor és csak abban az értelemben beszélhetünk jól nevelt nemzetéről, amikor a nemzet minden egyes törekvő, tanulóknny, munkás, önzetlen tagjának egyformán ring az aranykalász, egyformán énekel a róna pacstirtája és az erdők madarsai. De csak a munkás, tanulóknny, önzetlen állampolgároknak, mert ezek a nemzet drága-gyöngyei! A bárdolatlan, munkakerülő a nemzet fagyöngyei: életpusztítói. Sorsuk nem lehet két-séges. (Fj.)

Levente hírközpont.

Az egész országban szünetel a földmives és mezőgazdász leventék foglalkoztatása. A Honvédelmi Miniszter rendelkezése az egész országban megszakították a mezőgazdasági munkásokból, földmives ifjakból álló leventecsapatok foglalkoztatását. Az ifjuságot a közellátás arcvo-natára vetették be és mezei munkára alkalmazzák. A városi, iskolai vállalati levente-csapatok földmives ifjait is felmentették a foglalkoztatás alól, és olyan csapatokba osztották be, ahol a kikep-zés szünetel.

A miniszter rendelkezését mindenütt végrehaj-tották az illetékes járási és városi leventeparancs-nokok. Ahol még valami tisztázatlan kérdés volna, ott az érdekelteknek az illetékes járási és városi parancsnokságokhoz kell fordulni.

A földmives leventék elmulasztott kiképzé-sét a mezőgazdasági munkák befejeztével, aratás után július 15. től pótolják.

A Leventeintézmény gyűjt a Gyermekvédő Ligának. A május 12—13-i gyűjtőnapokon az Ifjuság Haza előtt felállítják a Leventeintézmény Urnját.

Az Országos Gyermekvédő Liga idei or-szá-gos gyűjtésébe a magyar leventeifjuság is be-kepesedik. A május 12—13-án rendezendő gyű-jtőnapokon Budapesten az Alkotmány utcai „Ifju-ság Haza“ előtt felállítják a Leventeintézmény urnáját.

A gyűjtés az előzetes tikket-eladásokkal má-ris megkezdődött. Minden levente, a parancsnok-ságok és az egyesületek lelkes munkával vesznek részt a gyűjtésben és igen nagy értékű tikketeket helyeznek el országszerte. Perselyezni vidéken nem fognak a leventék. Az előzetes tikket-eladá-e eredményét a budapesti urnánál gyűjtött összeg-gel együtt számolják el.

A leventeifjuság milliós tömegeinek, hatal-mas szervezetének bekapcsolása a Gyermekvédő Liga gyűjtésébe biztosítja, hogy a Liga áldás-osa nemzetvédelmi tevékenységéhez megfelelő anyagi erőket sikerül biztosítani. A leventék a gyűjtésen kívül, attól függetlenül a Liga gyűjtését mind-a-nütt leventezőnek és diszörtség kirendelésével, a gyűjtés műszaki lebonyolításának vállalásával is támogatja.

A besorozott leventék beosztásánál figye-lembe kell venni különleges szak-kiképzéseket. Fontos rendelet a vízi-, hradó-, repülő-, ejtő-ernyős- és gyorsleventékről.

Az újjászülött leventeintézmény egyik igen fontos eredménye, hogy a minden ifjura kötelező katonai előképzés mellett önkéntes jelentkezés alapján a különböző fegyvernemeknek megfelelő szak-kiképzésben is részesülhetnek a leventék. A levente egyesületekben nagy lelkesedéssel dolgoz-nak a kerékpáros és motoros gyorsleventék, a hradósok, vízi-, ejtőernyős- és vitorlás repülő le-venték.

A Honvédelmi Miniszter legutóbb kiadott rendelete intézkedik, hogy a besorozott leventék beosztásánál figyelembe kell venni rendszeres ki-képzésüket és minősítésüket, valamint esetl-ges szak-kiképzésüket. Az illetékes járási (városi) le-vente parancsnokságok a besorozott leventék törzslapjait megküldik az illetékes honvéd kiegé-sztő parancsnokságnak és a beosztást ennek alap-ján készítik el.

Ezután tehát a leventék, akik megfelelő ki-valásztás után valamilyen szak-kiképzést kaptak, a képességeiknek legjobban megfelelő fegyver-nemben katonáskodhatnak. Nem veszhet kárba a szak-kiképzés fáradságos munkája.

E fontos rendelet végrehajtását a levente szakoktatóknak kell megkönnyíteni azzal, hogy a feljebbírt, illetőleg szak-k képzési törzslapokat és minősítéseket pontosan vezeték s azokat felettes parancsnokságuk révén idejében az illetékes had-kiegészítő parancsnokságra eljuttatják.

Milyen esetekben mérséklük a beszolgáltatási köteleességet.

Gyermekkedvezmény.

Ha a gazdálkodó összes beszolgáltatási kö-telessége az 5000 buzaegységet nem haladja meg a háztartásban élő minden, az 1932. január 1. és az 1945. június 30. napja között született gyermek után a kenyérgabona beszolgáltatási köteleességet 100, a zsírbeszolgáltatási köteleességet pedig 50 buzaegységgel kell mérsékelni. Amennyiben a gazdálkodó kenyérgabona beszolgáltatási kötele-sége kevesebb lenne ebben a csoportban mint amennyit törölni kell akkor a különbözetet mint mérséklést a zsírbeszolgáltatási köteleességbe, il-letve továbbm-nően a hus- vagy szabadválasztású terményekre terjed ki a csökkentés. A mérséklés iránti kérelmet utólagosan — 1945. június 30-a után — hajtják végre a hatóságok.

Kedvezmény katonai szolgálat címén.

Ha a gazdálkodó összes beszolgáltatási kö-telessége az 5000 buzaegységet nem haladja meg és a gazdálkodó, vagy gazdaságában állandóan foglalkoztatott családtagja az 1944. január 1. és december 31. között katonai szolgálatot teljesít, a beszolgáltatási kötelességet minden katonai szol-gálatot teljesítő személy után 600 buzaegységgel, illetőleg a katonai szolgálat minden megkezdett hónapja után 50 buzaegységgel mérséklük. Nem mérsékelhető azonban ezen a címen azoknak be-szolgáltatási köteleessége, akik sorkötelezettség alapján teljesítenek katonai szolgálatot, vagy pe-dig tényleges katonák. A katonai szolgálat címén való mérséklést 1944. december 31-e után hajtják végre a hatóságok.

Mérséklés a rendeletben fel nem sorolt termények termesztése esetén.

Ha a gazdálkodó szántóföldjének több mint egyötödön a rendeletben fel nem sorolt terményt termel, akkor 1944. június 30-ig nyilvántartó ha-tósága után a közellátási kormánybiztostól kér-heti beszolgáltatási köteleességének mérséklését. A kérelmet írásban kell benyújtani és ahhoz csatolni kell a területileg illetékes gazdasági fel-gyűléség vezetőjének igazolását arról, hogy a terményt az 1944. évben a kérelmében megjelölt nagyságu területen termelték és az 1941—1943-avek valamelyikében legalább ugyanekora terü-leten termelt mint amekora terület alapján a mérséklést kéri. Amennyiben a közellátási kor-mány irtos a mérséklést engedélyezi, esetleg kö-telvezheti a gazdálkodót arra, hogy a mérséklés alapján szolgáló terménytől meghatározott meny-nyiséget, meghatározott vevőnek a megállapított áron adja el.

Mérséklés elemi-kár címén.

Az új beszolgáltatási rendelet is lehetővé teszi, hogy amennyiben a gazdálkodót elemi-kár érte, vagy állatelhullás köve kezében szenvedett kárt, beszolgáltatási köteleességének mérséklését kérje. A beszolgáltatási köteleességet abban a csoportban csökkentik, amelybe a termény, ter-mék, vagy állat tartozott.

A labo álló szántóföldi terményt ért elemi-kár címén a beszolgáltatási köteleességet csak ab-ban az esetben mérséklük a hatóságok, ha a kár a pénzügyigazgatóság megállapította és ennek alapján adóörlelet engedélyezett. Ha az adóörlel-es egynegyedrész, kétnegyedrész, vagy háromnegyed-rész kár megállapítása címén történt, akkor a beszolgáltatási köteleességet ennek megfelelően a kárt szenvedett fődrészletre eső beszolgáltatási köteleesség felének, háromnegyedének megfelelően, illetőleg teljes egészében törlik.

Ha a rétet árvíz, jögeső, tűz, vagy asszál-kár érte, a beszolgáltatási köteleességet a szántó-földre megállapított mérték szerint mérséklük.

Ha a legelőt asszál, vagy árvíz-kár éri, ak-kor ezen a címen a beszolgáltatási kötelességet csak teljes egészében lehet törölni, meg pedig csak abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a legelőt a legelőtési idő-szak alatt, vagy annak túnyomó részében legelő-tésre nem lehetett használni és emiatt adóörlelet engedélyeztek.

Ha a learatott, vagy betakarított terményt, vagy rétiszenát ért kár, vagy állatelhullás törté-nt, szintén kérheti a gazdálkodó nyilvántartó hatóságától beszolgáltatási köteleességének mér-séklését.

Ha a község határában kötelező nyomó-gazdálkodás folyik és emiatt rendszeresen ugart bagynak, a közleági előjáróság kérheti a közle-látási kormánybiztosától a beszolgáltatási kötele-ség mérséklését.

A legeltetési társulatok, szervezett vagy szervezeten birtokosság tulajdonában levő strántó, rét- és legelőterületek alapján megállapított beszolgáltatási köteleesség csökkentését kérhetik azon a címen, hogy a szántóterület nem mezőgazdasági termelés körében alkalmazott személyek részére szegődményföldül, illetményföldül, vagy pedig a községi apaállatok takarmányának előállítására szolgál.

† P. Csiszér I. Elek emléke*

1856—1942.

Brassó lakossága régóta nem látott olyan temetést, mint amilyen a boldogult Csiszér, ferencrendi főatyáé volt, a múlt év április 30-án. Mint tömegmegmozdulás is meglepő méretű volt, mert a koporsót kísérő nők tömege még el sem hagyta jóformán a Kolostor-utcai nagy templomot, mikor a koporsó előtt haladó férfiak hatalmas sortala már befordult a bolonyai temető kapuján. Jellegre nézve is elütött teljesen a rendes temetésektől, mert nem könnyeztek földrezegzett szemek; itt égfelé irányultak méltóság-teljesen a derült, nyílt homlokok: az emberek nem gyászoltak, hanem ünnepeltek; nemcsak a halottért imádkoztak, hanem még inkább a halotthoz önmagukért. Sirás és fájdalom helyett himnuszos tedenmos felemelkedettség, bizalom, természetfeletti öntudat adott a lelkeknek szárnyalást. Látszott a temetési szertartás minden részletén, hogy nagy halottját kíséri utolsó földi útján a brassói kat. egyházközösség. A terencendiek templomában felállított ravatalnál térdelők és állók ezrei, még más vallásnak is, azzal vettek buszt a Főatyától, hogy kezüket végigbuzták az Ő hideg, összekulcsolt ujjain, várva még egyszer és utoljára a kegyelem titkos kiáramlását lelkükbe azon kézen keresztül, amely annyiszor simította végig bármennyi buszággal homlokukat a gyóntatószékben és azonkívül, valahányszor bánatos, szomorkodó lelkük Csiszér főatyához fordult vigasztalásra. A Kolostor-utcai templomban pedig ezt az egyedül álló jellegű Vasvári főesperes plebános a ravatal felett a szószékről, beszédének kezdő szavaival így fejezte ki: Meghalt Csiszér főatyáé, Brassó apostola; meghalt egy szent!

Találó, csattanós szavak a halott nagyságáról. Mert nagyok a szentek is, már a földön, hiszen maga Krisztus élt itt bennük tovább, — az Ő önmegtagadó lelkiségükben, zajtalan, észrevétlen szenvedéseikben és erőnyes tetteiknek szakadatlan kivirágzásában. Szent Pál apostolnak van egy titokzatos nyilatkozata. Római tozságából írja a kolosszusaiaknak: „Örülök, hogy szenvedetek értetek és hogy Krisztus testéért: az egyházért betölthetem saját testemben egy részét azoknak, akik Krisztus szenvedéseiből hátra vannak.” Kol. 1, 24. E csodálatos kijelentés megértésére mondta Olier, a Saint Sulpice alapítója: Mindenszentek napja bizonyos tekintetben nagyobbak látszik, mint a huavét és mennybemenetel, mert ez a misztérium teszi tökéletessé Krisztust, aki mint fej, sem nem tökéletes, sem nem teljes, ha tagjaival a szentekkel nem egyesül... Mindenszentek ünnepe — mondja tovább — dicsőséges, mert külsőleg teszi nyilvánvalóvá Jézus elrejtett, belső életét: hiszen a szentek kiváltsága és tökéletessége tulajdonképpen nem egyéb, mint Krisztus szellemének rájuk való részleges kiáradása.

Csakis ez alapvető gondolat fényénél lehet megmagyarázni a szentek lélektanát. Ők is nagyok; küldetésük rendjében még nagyobbak, mint hivatáskörükben a közélet legkiváltságosabb alakjai. A világi nagyságok élettere a szemünk előtt folyó világ, a szenteké a lélek belvilága. Azoknál a tevékenység rugói: szenvedély, a tömegbámulat és hódolat utáni szomj, uralomrortetés, eszközválogatás nélkül a cél érdekében. Ezeknél az ima, az üdítő epedés Isten után, elmélyedés, átszellemülés az örökkévalóság gondolatában, a csend és magány.

E szemszög alatt nézve Csiszér főatyáé életét, joggal helyezük őt, az életében névtelen hőst, holtá után, erdélyi nagyjaink közé. Ennek igazolására megörökítjük e helyen életrajzi adatait, hogy halála után egész nagyságában láthassa kimagasló lelkiségét, az erdélyi kat. közvélemény.

P. Csiszér Elek Csiksomlyón született 1856 nov. 6-án, jómódu földmivelő székely szülőktől. Az elemi iskolát és a gimn. 4. alsó osztályát Somlyón, az V-ik osztályt Kolozsvárt végezte a Piaristáknál. Szent Ferenc rendjébe lép 1874-ben. Pályaválasztására elhatározólag hatott a szülői házban meghonosult, napesaki, közös családi ima; a falu felett őrködő

*Ezt a cikket, amely csiki nagyjaink egyik legkimagaslóbb alakját mutatja be, hosszú méltó keretben, a délszékelyi Katolikus Népszerelesség 1943. i. naptárából vettük át. A cikk írója vármegyénk szülőltje: Dr. Fejér Gerő gyulafehérvári székesegyházi prelátszékének, aki Márton Áron püspök megbízásából 1942. április 30-án temette nagyságával Brassóban a történelmi nevezetességű ferencrendi szerzetest és mondott sirjánál gyászbeszédet.

ikerhegy: a kettős Somlyó, a jambor életű-remetével és az agat-mutató Salvator kápolnával. Nagy hatással volt a fejlődő gyermek lelkére, évenként a pünkösdi bucsu a maga nagyszabású székely nemzeti megnyilvánulásával, a sz. Józsi bucsujárás, Mária nevenapján a maga elmélyítő áhítatával: továbbá a befejeződéséhez közeledő kegytemplom óriási boltíveivel, csodatevő szobrával: a vigasztaló, könnyeket szárító csiki Máriával, melynek lábainál kezdettől fogva epedő vágygal, szent fegyelmességgel ministrálgatott. Elhatározására, ifjú lelke gyors kialakulására a legnagyobb befolyással mégis azok a kitűnő ferencendiek voltak: tanárok, énekvezérek, hitazonokok, akik akkor véletlenül a somlyói elemi iskolában, tanítóképzőben és a gimnáziumban összevették, illetve egymást váltották fel. Ezek a kegyetes emlékek, székely vérből kisarjadt atyák: Andrásy Rafael, Vedres Ignátz, Simon Jukundián, Elek és Idrincz és László Polikárp. Rendi újonc éveit Vajdahunyadon töltötte; ugyanott végezte a hittudományi tanfolyamokat. Ekkor a tudós és országos híres orgonista: P. Simon Jukundián volt a rendi erdélyi teje. Tőle tanult zeneelméletet, orgonálat, alkuvástan erélyt és határozottságot.

Még szorosabb kapcsolat fűzte László Polikárhoz, aki a fiatal növendéknek tanára és előjárója volt több Áven át, s akit Ő nagybecsülésében fiatal rendtársai előtt utolsó lehelletéig így jellemzett Polikárp az erős jellem, a nagy tudós, a vasakat!

A növendékszerzetet Fogarasy püspök szentelte pappá 1879-ben. Felszentelése után mindjárt, július 26-án elmondja első miséjét, a primiciát szülőfalujában Csiksomlyón, a csodatevő Mária lábainál, a gyönyörű kegytemplomban. Szerzetesi pályájának első állomása Somlyó volt tanított az elemi iskolában és elvégezte a rendtartomány titkári teendőit. Somlyóról 1882-ben Kolozsvárra kerül, majd Nagyszébenbe s innen Erzsébetvárosra. Volt a rendnek ez időtájt egy kiválóan érdekes, nagybuzgalmu tagja: az öreg P. Dávid Antal. Csikszereében született 1818-ban, s Miházián halt meg 1900-ban. Arról volt híres, hogy 1848-ban elhagyta a rendet és beállt katonának, amit azonban szörnyen megbánt s miatta önként vezekelt egész életét át. Erős székely koponya volt ő is és megrázó szónok. A székelyudvarhelyi idősebb polgárok még emlékeztek Dávid Antal predikációira. A nyolcvanas években felkérték, hogy jöjjön el még egyszer Udvarhelyre és mondjon egy beszédet. Dávid Antal el is ment és ünnepelesen kért tőlük bocsánatot a botrányért, amit 48-ban követett el azzal, hogy beállt katonának, levette a szerzetesi ruhát. Olyan hatással szónokolt, hogy nem maradt szem szárazon.

A fiatal Csiszér és az idős Dávid Antal e két egyforma lélek hamar egymásra talált. Tervet szöttek az erdélyi ferences barátok megreformálására akként, hogy önmagukon kezdik el a reformot. Mivel a rendi szabályok szigorubb megtartását tüzték maguk elé célul, kérésükre az 1885-iki rendi gyűlés a miházi zárdát jelölte ki számukra lakóhelyül és rájuk bízta az újoncok nevelését. E dicséretes próbálkozást azonban a szigorú ijedező féltékenykedés már a következő évben megszüntette. P. Csiszért, a pontos, szabatos munka emberét, aki Erzsébetvárosban egy év eltoltsága mellett heti 36 órában tanított, alig aludt éjjel 4 órát, aki örökös fejtájtása és nehéz gyomor-bántalmái miatt még szobát sem őrzött soha, a kezdeményezése meglepetésszerű bannütetése nem csüggesztette el. Dolgozik tovább bámulatos buzgósággal és szemmel látható sikerrel, az előjárói által kijelölt helyeken: Vajdahunyadon, Medgyesen, Székelyudvarhelyen, Beszédeit az elsőtől az utolsóig leírja gondosan; tanít az elemi iskolákban; előad a rendi teológián; főkegyházakat gondoz, mint lelkiszerzőt, néha egyszerre hármat is, gyalog téve meg legtöbbször az utat. Govásdiára, Királybányára, Gyalára.

Az 1889-iki év juttatja megvalósulásához P. Csiszér és Dávid Antal közös tervét. A velők együtt érző, nagygalmbfalvi születésű P. László Polikárp ezen évben vessz részt az erdélyi Ferencesek képviselőletében a római rendi nagygyűlésen, ahol elhatározottat a régi szigorított életrend keresztülvitele mindennűt. P. Elek Theodorik Róma kiküldöttieként, mint főfelügyelő (Visitor Generalis) megjelenik Erdélyben és a rendinagygyűlésről hazajött László Polikárp kezébe teszi le a félbemaradt mozgalom megindításának fonálát. Az erdélyi rendi gyűlés ugyanazon évben átadja László Polikárpnak, P. Dávid Antalnak és Csiszér Eleknek a vajdahunyadi zárdát s odahelyezi a rendi hittudományi főiskolát, az újoncképző tanfolyammal együtt. Felveszik a Recolectusok elnevezést, ami magyarul annyit jelent: újraservezett. Polikárp lett a recolectusok főnöke és a hittudományok előadója: P. Dávid Antal a gvardian és lelkész, Csiszér Elek pedig az újonctanfolyam vezetője, elemi iskolai rendes tanító és állami iskolai hitoktató. Közük alatt csak 4 rendi növendék volt, mert sokan, kiket inkább a megélhetés, mint a hivatás vitt a zárdá falai

közé, mikor látták a szigorított életet, kiléptek, már mint újoncok. A zárdák asztalait szivesen látogató világi urak s a nem recolectus atyák is sokat tettek kéz alatt az údvös mozgalom gyengítésére. Nehezen ment a reform. László Polikárp 1890-ben Magyarországon is beindította, mint vizitator generalis a reformot: ezért kemény támadásoknak volt kitéve a hírlapokban. A székelyföld e nagy szülőltje Meggyesen halt meg 1910-ben szörnyű és hosszas testi szenvedések után.

A recolectusok nagy erőre kapnak 1892-ben, mikor belép közjük P. Simon Jukundián volt tartományfőnök, P. Széles Ferenc és P. Sántha Angelus. Ezen évben megkapják második rendházul Nagyszében, ahova a noviciatussal együtt átvonul Császár Elek és Dávid Antal. Még nagyobb lendül a mozgalom 1894-ben, mikor a sokoldaluan képzett, erőfejú, moravica születésű fiatal P. Kory Ottó hozzájuk csatlakozik. Erre megkapják harmadik rendházul Székelyudvarhelyt, 1896-ban Marosvásárhelyt.

XIII. Leo pápa 1897-ben Ordo Fratrum Minorum — elnevezés alatt egyesítette a világ összes ferencendiek szerzeteseinek 4 ágát. Az Obszervánsok, a Reformáltak, a Discalceatusok és a Recolectusok családjaikat. Erre 1898-ban mivel Róma senkit sem kényszerített a pápailag szervezett Unio elfogadására, szabad választást adva mindenkinél az Unioba lépésre, vagy a kivülmaradásra, P. Fleming, a római rendfő helyettese, mint Vizitator Generalis végigjárta Erdélyt. Az Ő előterjesztésére aztán a római Minister Generalis Lauer Alajos 1898. VII. 6-iki rendeletével Simon Jenő tartományfőnököt rendi tanácsával (Definitorium) együtt, mint olyanokat, akik nem fogadták el az Uniot, állásuktól felmentette s kinevezte helyükbe megbízott tartományfőnöknek László Polikárpot, tanácsstagokká (Konzultorok) pedig Dávid Antal, Csiszér Eleket, Kory Ottót és Imre Márkot. Ezzel a recolectusok, illetve mostantól kezdve az Unionisták kezébe került az egész erdélyi rendtartomány vezetése annyira, hogy 1929-ben már csak egy rendtag élt az Union kívül, Csiksomlyón a különben komoly szerzetesi életet élő, szókimondó, okos, egyenes jellemű Pál Kapisztrán János.

Amíg Ön alszik,
a
DARMOL
dolgozik

Egy régi tanító halálára.

Szombaton, ápr. 29-én délelőtt temették el Csikszentkirályon, szülőfaluján és a kartársak nagy részvételével Demeter Lázár ny. ig. kántortanítót. Az elhunyt egyik vonzó egyénisége volt annak a régi, kiváló, ma már mind jobban gyérülő tanító-nemzedéknek, mely teljes hivatás tudattal hosszú évtizedeken át szolgálta a néptanítás nagy ügyét. Negyvenhárom évet töltött a népnevelés szolgálatában: a megszállás előtt hosszabb ideig Hátszegen volt, — aztán Szovátán, a felszabaduláskor hazajött, s egy évig még tanított falujának iskolájában.

Nemes, egyszerű, szelid egyéniségével, értékes emberi és hivatásbeli tulajdonságaival kivívta tanítványainak és embertársainak tiszteletét és ragaszkodását. Ez a tisztelet és szeretet szólt meg azokban a bensőséges szavakban, melyekben a sirnál a kartársak nevében Kömény Gyula ny. ig. tanító, a falu nevében pedig Péterffy Béla plebános vett buszt az elhunyttól. Hűséggel, hivatással, szeretetből szolgálta hazáját és egyházát — mondotta a plebános: egész élete munka és imádság volt. A halál is váratlanul a munka mellől szólította el, de amilyen szép és nemes élete volt, hiszük, hogy eltételt számára az údvösség koronája.

Megint eggyel kevesebb van a nemzetnevelés egyszerű, névtelen hőseiből. De ezeknek élete nem zárul le a sírgödörrel, mert a nagy ügyeket szolgáló lelkiségnek ereje és példája legyőzi az enyészetet, és világítani fog az idők végéig az egymást követő nemzedékeknek. (a).

Vitéz Endre László belügyi államtitkár látogatása, Csikszereván.

Vitéz Endre László belügyi államtitkár székelyföldi körútja során látogatást tett Csikszerevánban is. Csikmegyőbe Háromszékről érkezett. A megyeháza előtt Ábrahám József dr. alispán távollétében Lázár Géza dr. vármegyei főjegyző fogadta az államtitkárt, aki Pál Gábor dr. Ország Mozg. kormánybiztossal, a katonai parancsnokkal és a közigazgatás vezetőjével folytatott hosszabb beszélgetést. Ezután udvariassági látogatást tett Kovács Károly dr. volt főispánnál, aki az új főispán megérkezéséig kötelességszerűen viszi az ügyeket. Megállapította, hogy az éppen Kovács Károly által megszervezett bajtársi szolgálat mintaszerűen dolgozik és azt más vármegyék is mintául használják. Az államtitkár megtekintette Csiksomlyót majd utját tovább folytatta.

A háború hírei.

A keleti harcra viszonylagos nyugalom van. Ez annak tulajdonítható, hogy az egész északi és középső szakaszon az elizapozódás olyan nagy mértékűt öltött, hogy a legközelebbi hetekben jelentősebb katonai mozgásokra számítani nem lehet. Ezzel szemben a Kárpátok és Dnyeszter felől folyása térségében a magyar és német csapatok előnyomulása van. Az oroszok harci tevékenysége pedig inkább a déli szakaszra tolódott, azonban itt is csupán helyi jellegűek a kezdeményezések.

A német felderítés szerint az oroszok nagy átcsoportosításokat végeznek, amiből arra lehet következtetni, hogy rövidesen megkezdődnek a tavaszi támadó hadműveletek. Nem valószínű, hogy az orosz támadó hadműveletek és az angol partraszállás egy időben kezdődik. Az angol alsóházban legutóbb történt egyik felszólalásból megállapítható, hogy az előzőleg megkezdéséről az angol munkásság legyelmzetlen magatartása kétséget kelteti, amely állandó sztrájk mozgalmával eltolja a partraszállás előkészítését.

A német hadvezetés hangoztatja, hogy mindent megtehet és felkészült az eshetőségekre. A német légerő különösen ütőképességű állapotban várja az eseményeket. Egyébként nyugaton a legkiképzettebb csapatok milliói állnak készenlétben arra, hogy az angol partraszállást méltó módon fogadják.

Székelyek a hadijelentésben. A honvédekről jelentése szerint Kutynán a székely honvéd csapatok sikerről vettek vissza több bolszevita támadást. Különösen kiemeli a jelentés a Hamza Gábor őrnagy parancsnoksága alatt küzdő székely zászlóalj vitéz magatartását, mely az utóbbi napok harcában a többszörös túlerőben levő ellenség által körülvéve egyetlen lendülettel támadással igen csekély veszteséggel a bekerítésből kivágta magát miközben az ellenségnek rendkívül súlyos veszteséget okozott.

Nagy tömegtámadások a Szeretnél. Május 2-án a Szeret közepű folyásánál a szovjet nagy tömegtámadások kezdtek. A támadás első napján súlyos veszteségek érték a szovjet erőket. A harcban vetett 350 harcokciból 160-at megsemmisítettek.

Termeljünk burgonyát.

A háború alatt fokozott jelentőséghez jutott a burgonya mind az emberi táplálkozásban, mind az állatok takarmányozásában. Ez érthető is, mert a területi egységen a burgonya adja a legnagyobb tömegű tápanyagot, emellett sokoldalú a felhasználhatósága, a háborús körülményekben mindent lehet burgonyával pótolni. Ezért a kormányzat állandóan hangsúlyozza a burgonyatermesztés jelentőségét és fokozott felkarolásának szükségét. Illetékes helyről újabb nyomtatékosan felhívják a figyelmet a burgonyának legelőszelvényű és az eddignél nagyobb mérvű természetű éré. Kívánatos, hogy ne csak minden gazdaság gondoskodjék saját burgonyaszükségletének természetéről — a háztartás szükségletén kívül a takarmányozási szempontokra is gondolva —, hanem termeljen minél több burgonyát mindenki, akinek hármilyen kis darab földje vagy kertje van. A rendkívüli háborús viszonyok és kockázatok, az esetleges szállítási nehézségek egyaránt kívánatosnak teszik, hogy minél több háztartás rendelkezzen saját természetű burgonyával. A burgonyatermesztés nagy előnye, hogy nem fenyegeti számháború termelési és raktározási háborús veszély. Olyan egyszerű termelési eljárás mellett az időjárás kockázat is viszonylag kicsiny. A burgonyatermesztés kiszélesítésén kívül a határidőhöz köze és nem csak egybe más fontos betakarítási munkákkal. De érdemes a saját szükséglet fedezésén kívül eladásra is minél több burgonyát termelni, mert a burgonya ára viszonylag kedvezően van megállapítva, a b-szolgáltatási kötelesség teljesítésénél is előnyös a burgonya buzaegység száma.

Az alkohol hatása a falvak életére.

Hogy az alkohol fogyasztásának csökkentésével a férfiaknál a balesetek száma 60%-al csökkent, statisztikai adatok alapján bebizonyították. Hogy az alkohol mennyi binnek forrása az ügyességi iratokból megdöbbenően látható.

Van azonban az alkoholnak oly káros hatása, amelyik alig észrevehetően súlyosítja a falvak színvonalát, s csak évekre terjedő gondos szemlélet után jön reá az ember, hogy az előhaladás megakadályozója tulajdonképpen az alkohol.

Vegyünk egy községet 50 évi távlatban vizsgálata alá. Az őauktól szép templomot, nagy értékű iskolákat, milliósokat érdeket kapott. És 6 mit csinált 50 év alatt. Jó tornán semmit. Utjai a járhatatlanságig rosszak, középületei lerongyolódtak, hól a kapuk, hól a kerítés, hól a hídok állanak hónapokon sőt éveken át megsejényesítve elromolva. Az őauk által emelt keresztet a határban pusztuló félben, alig-alig akad valaki aki azokat pótolja. Fátlan, izléstelen utcák stb.

Ezzel szemben csak hallgatozni kell a kocsma ablakában. Mennyi bölcsködés. „Mikor én ez voltam, mikor én ez voltam mennyi mindent csináltam: a borviznek árkat húztam, a dugkertet körül kerítettem, csordajáró utat vásároltam a községnek stb.” Nő még mennyit lehet hallani a kocsmába nemjövő emberek szidalmazásáról. „E nem ember.” „Egy pohár pálinkára is sajnálja a pénzt.” „Nem arra való ember csak a szája jár.” „Ugyis csak az lesz a faluban amit mi akarunk.” „Nekünk ne papuljon, nekünk nem kell iskola, nekünk nem kell sem tanács, sem kalács, nekünk csak az kell, hogy az erdőből befolyt pénzt osszuk szét.” Ilyen és ehhez hasonló tereferektől állandóan hangos a kocsmája.

A falu népe lassan két táborba oszlik, itkányosokra és nem itkányosokra. A lentiek szerint érthető, hogy a vezetőség többször az itkányosokból kerül ki. A minek szomorú következménye, hogy ma hól napig találunk a falvakban előjáróknak való embereket. Az apa évtizedeken át a falunak ügyes vezető embere volt, a gyermeke azonban erre nem képes, mert az elfogyasztott sok alkohol mérgező hatása ártatlan gyermekében hozzulja meg magát, és mindene jó lehet, csak vezetők nem, fogvatékos tehetség miatt. Hiába van egy falunak minden adottsága a nagy előrehaladásra, hiába van sokkal szegényebb falukban szép előhaladás, a hól a falut itkányosok vezetik ott jót ne várjon seuki. Figyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Doktor-ásvatás. Április 29-én, a múlt szombaton a kolozsvári egyetemen a rom. kat. Segítő Mária gimnázium igazgatóját, Patak József-t — mitán az előtörténettel díszítve — a hőcsészettudományok doktorává avatták.

A Vöröskereszt Csikszereván városi tagozata halás közönséget mond öv. Kocsos Sándorné urnőnek, aki Balázs András emlékére, koszorú megváltásként 20 pengőt pénzarába befizetett.

A LIGA 10 000 pengős pályázata az egyetemi ifjuság számára. A Keresztény Nemzeti Liga tízezer pengős pályázattal hívja az egyetemi ifjuságot a határon túli magyarság és a dunavölgyi államok problémáinak feldolgozására. Erdélyi-Délvidéji és Felvidéki sajtós érdekre vonatkozó kérdések mellett a pályázat kiterjed gazdasági, műszaki, orvosi és testnevelési témákra is. Legnagyobb jelentőségű témák az: Közös érdekek a Dunavölgyében és érvényesülésük nehézségei a magyarság és románok viszonyában. A kérdést magyar-horvát, magyar-szlovák, magyar-szerb kapcsolatokra is kitérték. Nagy érdeklődésre tarthat számot az a tétel, amely egyik magyarországi nemzetiség értelmiségi ifjuságának helyzetét kívánja tanulmányoztatni. Kortörténeti jelentősége van annak a tételnek, amely a visszatért területek történetét dolgoztatja fel 1918-tól napjainkig. Az érdekes tételek közül kiemelkedik: „Az Ipar fejlettségi fok a dual államokkal kapcsolatban — A magyar sport hatása és jövője a dunavölgyi államok sportéletére — Az új orvosnemdok szociális és fajvédelmi feladatai a visszaesett területeken, stb. A tanulmányok terjedelme 40 oldalnál kevesebb nem lehet. A díjak összege: 1 000 P., 600 P., 450 P., 300 P. A pályázat határideje: 1944. október 15. A jelölés levéllel ellátott gépráírás munkát az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga címre kell benyújtani. Budapest, IV. gr. Károlyi u. 22. II. e. Részletes felvilágosítást készséggel ad ugyanitt a Liga Kisbbségi Szakosztálya. A pályázat nemzeti célú munkájában résztvevő egyetemi ifjuságot a Szakosztály külföldi tanulmányutak megtételében is támogatja.

Készüljünk fel a fagykar elleni védekezésre. Az április végi meleg időjárás után hirtelen lehűlt a levegő Csikban. Egyik napról a másikra ismét haragoszt és fűhőre öltöztek a hegyek. Rövidesen itt vannak a május fagyoszeit, de előbb is megtörténhet, hogy fagy látogatja meg a földjeinket, kertjeinket. Különösen fenyegeti a fagy a zsevegéseket, palántákat, rügyeket és a gyümölcsfáinkat. Vigyázzunk és készüljünk fel ezekre a lehetőségekre. A védekezés takarással, gyümölcsben füstöléssel történik.

Csavaros ésszel. Balló Sámuel csikszentimrei gazda ellen feljelentést tett Kolombán Agostonné Balló Kösön két egy hámot amelyet azután többszöri sürgősekre sem akart visszaadni a tulajdonosának. Később kiderült, hogy Balló a kölesnékért hámot beszállította a magáé helyett.

Halálosítok. Id. Balázs András ny. törvényességi igazgató és ny. Óti hivatalfőnök, tart. honv. hadnagy, az arany érdemkereszt és Károlyi csapatkereszt tulajdonosa 77 éves korában, 1944. évi április hó 30-án meghalt Csikszerevánban. Bősülete, családijáért élő székely ember volt Balázs András, aki sok gyermekei nevelt fajaok. Példás, kötelességűdő hivatalnok, aki munkakörét, mindenki segítségére akor szívvel töltötte be. Értékes magyar életét ott folytatódik gyermekében akik közösségünknek minden körülmények között hűség tagjai. Május 2-án temették el Balázs Andrást városunk közönségének, tisztelőinek és barátainak nagy részvételével.

Jakab Ignác birtokos 86 éves korában meghalt Csikmenaságon.

Bírósg elé kerülnek a béliori távbesszélővonal-rongálói. A posta vonalvizsgáló közegét hosszabb idő óta azt tapasztalják, hogy Bélior község környékén ismeretlen tettesek, mintegy 10 kilométeres szakaszon rongálják a vezetéseket, sőt elloplják a drótot. A megindított nyomozás eredményeképpen Hengán György, Ciu-furac Ilés, Paresoa Aurél, Stoica László, Vulcan Demeter, Haneán Györgyné, Vulcan Demeter, Avram Gy-né, Vulcan Jánosné, Herlov Sándor Vulcan György, Truta György, Avram Miklós, Hangan János, Vulcan Péter, Török Ferenc és Hangan Gáborné ellen bünvádi eljárást indítottak. Az ügy rövidesen főtárgyalásra kerül.

Az Erdélyrészi Hangya a bombakárosultakért. A légiterror árosultak megsegítésére az Erdélyrészi Hangya Központ és az erdélyi fogyasztási szövetkezetek hálózata négyezer pengőt juttatott el a belügyminisztérium letéti számlájára. Ezen az adományon kívül a Központ tisztviselői havi fizetésüknek egy százalékát átnálották fel a bombakárosultaknak.

Jótekonycélu

m. kir. állami sorsjegyek

Csikszerevánban a Dohánygyár-árudában szerezhethők be.

Rövid hírek. Kolozsváron 358 zsidó üzletet zártak be és leltároztak. Vagyonbevallást Kolozsváron 3427 zsidó adott be. — Április 21-től kezdődőleg riasztó-ügyleti szolgálatot kell tartani a lakóházakban és ház-csoportokban. — A Vatikán jelentése szerint 1347 egyházi férfi közöttük két püspök halt meg bombatámadások következtében. — A belügyminisztérium ismét általános gyűlés titalmat rendelt el. — A több gyermekes családok adókedvezményben részesülnek és pedig két gyermek után 5, a harmadik és negyedik gyermek után 7 és minden további gyermek után 10 százalékos kedvezmény. — A román főváros ellent légitámadások során eddig 3378 ember halt meg, megsemmisült 2979, megsemmisült 1892 ház. — Budapeston a hatóságok 60 000 zsidó rádiókészülékét kobozták el. Ezeket a készülékeket mindenképp el kell vonni szervezetek, hadiok-házak és a légótolalom munkáját végző szervezetek kapják. — Szatmár május hó 1-i králványában követelte a második áronval felállítását. — A nagy világhán összesen 13 millió és hatvanezer magyar él. — Az elsőbbségi május 1-21 közötti féltíz órákor, május 22-től június 2-ig este 10 órákor kezdődik.

Gazdák figyelmébe! Váltságmentes bérfűtéseléshez Engedély nyomtatvány Vá-kárnál kapható.

Sáncolási munkálatok A megkezdés alatti erdőirtások következtében Erdélyben igen tekintélyes területet nyugot a talajpusztulás veszély. Ennek megkezdélyezésére az erdőtelepítést és sáncolási munkálatok hivatottak. A sáncolás célja kétféle: egyrészt a víztartás, am. ilye: a téli és tavaszi csapadékok a száraz időszakra visszatartjuk a talajban, másik célja pedig a talajra hirtelen és nagy mennyiségben hullott csapadék romboló munkájának megakadályozása. A sáncolás tehát nemcsak a víz tartására és a talaj pusztulásának megakadályozására szolgál, hanem egyúttal hatékony eszköz az árvízok megszüntetésére is. Azokon a vidékeken, ahol a sáncolás eredményessége tekintetében kellő tapasztalatok nem állnak rendelkezésre, vagy pedig, ahol a sáncolás még csak kísérleti célokra szolgál a munkálatokat díjtalanul végzik el. Mindazon akik a sáncolási munkálatok részét akarnak venni jelentkezzenek az EMGE kolozsvári központjánál, vagy az egyes vármegyeyi kirendeltségneél. Az EMGE részéről szakemberek fogják majd elbírálni, hogy a jelentkezők földje mennyiben alkalmas a sáncolási munkálatok elvégzésére.

Férfiöltöny és cipő, alig használt eladó. Kossuth Lajos u. ca. 13.

Csikszereván m. város polgármestere.

Szám 115--1944. eln.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon egyéneket akik megörzés céljából zsidó személytől eredő ingóságok birtokában vannak, hogy azokat legkésőbb 1944. május 10-ig bezárólag a városaházánál jelentésk be annál is inkább mivel ezen ingóságok a m. kir. Kincstár tulajdonába szállottak át.

Tudomásom van arról, hogy korábbi felhívásom dacára egyesek ezen kötelességüknek nem tettek eleget, ezton ismételt felhívom figyelmüket, hogy amennyiben lenti határidőig a bejelentést meg nem teszik úgy internáltatásuk iránt haladéktalanul intézkedés történik.

Csikszereván, 1944. május 5.

Dr. KOVÁCS
polgármester h.